

pověděna, ujednaný peníz zaplatil a tím škodu úplně nahradil; neučinil-li tak, nemá místa ustanovení Šu 187 tr. zák. o beztrestnosti. Bude proto na soudu nalézacím, by ještě zjistil, zda stěžovatel do 6 měsíců ode dne, kdy zápůjčka mu vypověděna, ujednaný peníz zaplatil a tím škodu úplně nahradil; neučinil-li tak, nemá místa ustanovení Šu 187 tr. zák. o beztrestnosti. Bude proto na soudu nalézacím, by ještě zjistil, zda stěžovatel do 6 měsíců ode dne výpovědi, začátkem ledna 1924 ho došlé, škodu způsobenou zpronevěrami, rozsudkem zjištěnými, včas a úplně nahradil, při čemž se připomíná, že nebylo též zjištěno, zda narovnání bylo ujednáno oprávněným zástupcem poškozené firmy. Ježto se pro nedostatek těchto rozhodných skutkových zjištění nelze obejít bez nového hlavního přelíčení, bylo za souhlasu generální prokuratury ve smyslu Šu 5 zák. z 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 zrušiti rozsudek již v zasedání neveřejném a uznati, jak shora uvedeno.

Čís. 1790.

Zřeknutí se poškozeného náhrady škody a jeho odpuštění pachateli nelze přiznati účinek omluvného důvodu Šu 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 13. listopadu 1924, Zm II 409/24.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 11. července 1924, pokud jím stěžovatel uznán byl vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 176 II. c) tr. zák.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., uplatňuje zmateční stížnost, že nalézací soud odepřel obžalovanému neprávem trestnost vylučující důvod podle Šu 187 tr. zák., ačkoli poškozená Antonie K-ová dávno před tím, než vrchnost o krádeži se dozvěděla, obžalovanému odpustila, prohlásila, že se necítí býti poškozenou a náhrady škody nežádá. Obžalovaný prý chtěl škodu Antonii K-ové ze svého dědického podílu nahraditi, ale nemohl tak učiniti, protože prohlásila, že se necítí poškozenou a ničeho nežádá. Její prohlášení nutno prý považovati za rovnocenné tomu, jakoby jí byl škodu zapravil. Kdyby prý byl peníze složil na soudě, Antonie K-ová by si je byla nevybrala a tak by nebyla též zaplácena. Dlužno plně souhlasiti se stanoviskem nalézacího soudu. Soud nalézací poukazuje právem na zásadu Šu 33 tr. zák., že zasloužený trest nelze zrušiti vyrovnáním mezi zločincem a poškozeným. Výjimku z této zásady stanoví § 187 tr. zák. Ustanovení to sluší však jako předpis výjimečný vykládati přesně; praví, že krádež přestává býti trestnou teprve tehdy, když pachatel z účinné lítosti, dříve než soud nebo jiná vrchnost o jeho zavinění zví, veškeru škodu z jeho činu vzešlou n a h r a d í. Dle jasného doslovu tohoto zákonného ustanovení jest beztrestnost krádeže závislou od skutečné náhrady škody; nikoli lítost o sobě, nýbrž lítost, jevící se v náhradě škody tvoří podle Šu 187 tr. zák. důvod, trestnost vylučující. Od této podmínky zániku práva státu na potrestání nemůže sprostiti ani odpuštění poškozeného nebo zřeknutí se náhrady, ani nahodilá překážka, která zmaří včasnou

náhradu škody. Náhrada škody jest tu pojmána jakožto objektivní znak. Jinak závisela by trestnost nebo beztrestnost pachatelova úplně na libovůli poškozeného dle toho, žádal-li by náhradu nebo by se jí vzdal. Aby si proto zabezpečil dobrodiní Šu 187 tr. zák., bylo na obžalovaném, by svoji ochotu k náhradě škody, když se jí poškozená zřekla, uskutečnil způsobem, který by poškozené umožnil kdykoli náhradu přijati, tedy na př. složením náhradních částek k soudu ve smyslu Šu 1425 obč. zák. Obžalovaný nepodnikl však ničeho, co by jeho trvalou ochotu k náhradě škody projevilo a co by poškozené umožnilo případné přijetí náhrady škody. A jen za tohoto předpokladu mohla by jeho ochota, nahraditi škodu, kladena býti na roveň skutečné náhradě škody, z které by mu vzešel nárok na trestnost vylučující důvod podle Šu 187 tr. zák. a nemůže proto zřeknutí se poškozeného náhrady škody a jeho odpustění pachateli přiznán býti účinek tohoto důvodu omluvného. Vůči tomu pozbývá půdy i důvod zmatečnosti čís. 4 Šu 281 tr. ř., jež uplatňuje stížnost z té příčiny, že zamítnut byl návrh obhajoby při hlavním přelíčení, by slyšena byla Antonie K-ová o tom, zda, kdyby byl obžalovaný peníze jakožto náhradu za utrpěnou škodu krádeží na soudě složil, by si je byla vzala, či nikoliv. Neboť, jakmile bylo nutno, by se obžalovaný na každý způsob zachoval tak, jak bylo vyloženo, nemohl by postup svůj činiti odvislým od možností, stížností nadhozených.

Čís. 1791.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Vyšly-li při hlavním přelíčení na jevo nadávky (na republiku) jiného doslovu, než uplatňovala obžaloba pro přečin Šu 14 čís. 5 zákona, lze v rozsudku i k nim přihlížeti (§Šy 262, 281 čís. 8 tr. ř.).

Pojem »zástupu« není totožný s pojmem davu. Jsou jím i cestující v určitém oddělení železničního vozu.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1924, Zm I 389/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 8. dubna 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 14 čís. 5 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Důvody:

Důvody obžalovacího spisu uplatňovaly, že stěžovatel nadával hlasitě na Československý stát a jmenovitě se vyjádřil, že taková prožraná židovská republika nestojí za nic. Skutkovým základem obžaloby bylo tudíž povšechně stěžovatelovo nadávání na republiku. Jednotlivé výroky hanlivého významu byly částí tohoto základu, ať bylo v nich použito toho neb onoho slova. Vyšly-li při hlavním přelíčení na jevo nadávky jiného doslovu, než uplatňovala obžaloba, bylo při vynesení roz-